

Smart decisions. Lasting value.

Accountantsverslag

Gemeente Bergeijk

Eindhoven

9 juni 2021

Aanbiedingsbrief

Gemeente Bergeijk
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 10.000
5570 GA BERGEIJK

Eindhoven, 9 juni 2021

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2020**

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2020 van de Gemeente Bergeijk.

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid. In het kader van onze opdracht hebben wij in november 2020 een interim controle uitgevoerd. De bevindingen hieruit zijn reeds in een separate management letter gerapporteerd.

Daarna zijn wij eind maart 2021 gestart met de jaareindecontrole die is gericht op het vormen van een oordeel over getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving en het vastgestelde normenkader.

De jaareindecontrole is afgerond begin juni 2021, na verwerking van de definitieve cijfers op de jeugdzorg en WMO vanuit de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2020.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de wethouder financiën, de gemeentesecretaris, de coördinator financiën en het afdelingshoofd bedrijfsvoering en publiekszaken. Tevens zullen wij de bevindingen in dit verslag toelichten in de commissie ABZ op 17 juni 2021.

Het jaarrekeningproces en onze controle is uitgesteld ten opzichte van de oorspronkelijke planning. Dit wordt onder andere veroorzaakt door personele wisselingen binnen de gemeente. In samenspraak met de gemeente is uiteindelijk naar een nieuwe planning toegewerkt. Wij hebben de samenwerking met de medewerkers van uw gemeente in dit proces als plezierig en constructief ervaren.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard gaarne bereid.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

ValidSigned by T.M.M. van Lierop RA MSc

on 09-06-2021

T.M.M. van Lierop RA MSc
Externe accountant

Inhoudsopgave

1. Management samenvatting	4
2. Ons oordeel	7
3. Bevindingen jaarrekening 2020	
1. Financiële effecten corona	10
2. Begrotingsrechtmatigheid	11
3. Aanbestedingsrechtmatigheid	12
4. Grondexploitaties – algemeen	13
5. Grondexploitaties – specifieke complexen	14
6. VPB grondexploitaties	15
7. Voorzieningen groot onderhoud	16
8. Jeugdhulp en WMO - beheersing budget	17
9. Jeugdhulp en WMO - levering zorg	18
10. TOZO	19

4. Overige aspecten	20
5. Bijlages	
1. Tabel fouten en onzekerheden SISa	
2. Tabel fouten en onzekerheden TOZO	
Totaal aantal pagina's:	26

1. Management samenvatting

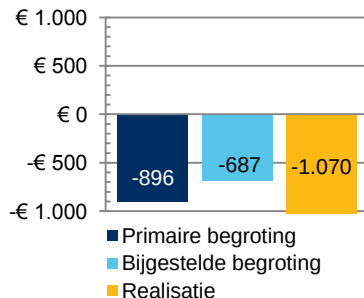
Ons oordeel: goedkeurend

Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2020 geeft een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva per 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Rechtmatigheid		-	-	De verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2020 zijn tevens in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen en zijn in overeenstemming met de wet- en regelgeving zoals opgenomen in het door de raad vastgestelde normenkader.
Onderwerp	Geen bevindingen	Wel bevindingen	Anders	Toelichting
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen .
SISA bijlage		-	-	Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2019. Op grond hiervan melden wij dat geen fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

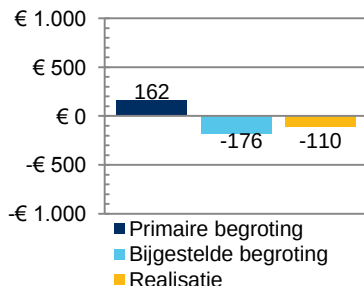
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2020

Resultaat vóór mutatie reserves in k€

Resultaat na mutatie reserves in k€

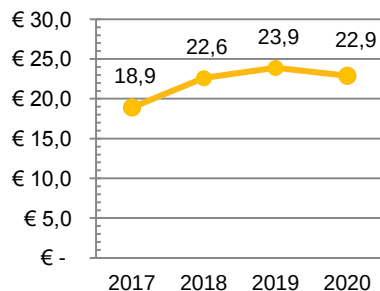
- Het **resultaat vóór mutatie reserves** bedraagt € 1,1 mln negatief. Het eigen vermogen van de gemeente neemt per saldo af met dit bedrag.
- In de bijgestelde begroting bedroeg het verwachte resultaat voor reserves € 687.000 negatief. Voor de meeste van deze (per saldo) hogere lasten is dekking uit de reserves aanwezig. Het resultaat na mutatie reserves bedroeg in de bijgestelde begroting € 176.000 negatief.
- Het **resultaat na mutatie reserves** reserves bedraagt € 110.000 negatief. Dat is € 66.000 beter dan de bijgestelde begroting. Dit wordt veroorzaakt door afwijkingen in het resultaat die niet worden afgedekt door bestemmings-reserves. De belangrijkste afwijkingen betreffen:

• Hogere storting pensioenvoorziening	-/- € 240.000	(taakveld 0. Bestuur en ondersteuning)
• Hogere storting voorziening wegen en bruggen	-/- € 300.000	(taakveld 3. Verkeer en vervoer)
• Hogere lasten jeugdzorg	-/- € 233.000	(taakveld 6. Sociaal domein)
• Lagere overheadkosten	€ 565.000	(taakveld 0. Bestuur en ondersteuning)
• Overige verschillen – per saldo voordeel	€ 142.000	(diverse taakvelden)
- Daarnaast is er sprake van afwijkingen welke worden gedekt middels bestemmingsreserves en die niet terugkomen in het resultaat na mutatie reserves. De belangrijkste betreffen lagere resultaten uit de grondexploitatie en grondtransacties (€ 777.000), hogere VPB lasten (€ 310.000) en de overheveling van de hogere algemene uitkering (inclusief steunpakket corona) ad € 330.000.
- Het resultaat na mutatie reserves wordt voor € 1,3 mln veroorzaakt door (per saldo) incidenteel geormerkte lasten. Dit betekent dat de jaarrekening een structureel positief resultaat laat zien. Met deze structurele resultaten houdt de gemeente rekening in de (meerjaren-) begroting.

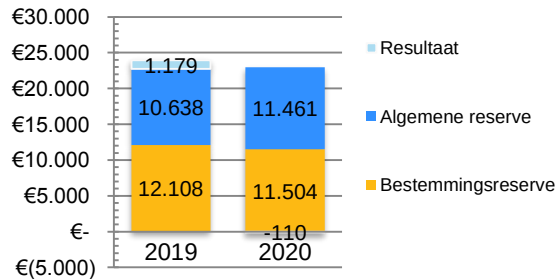
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2020

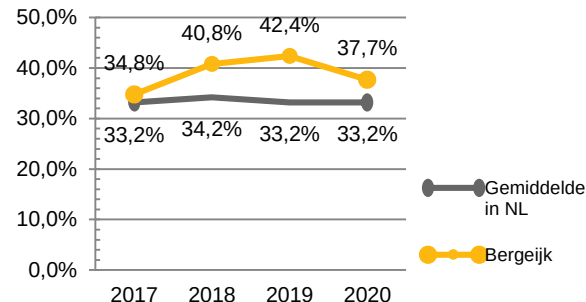
Eigen vermogen in € mln

Opbouw eigen vermogen in €k

Solvabiliteit in % van balanstotaal

- Het **eigen vermogen** van de gemeente neemt af met € 1 mln als gevolg van het gerealiseerde resultaat voor bestemming en bedraagt € 22,9 mln eind 2020. Het eigen vermogen bestaat voor € 11,5 mln uit bestemmingsreserves en voor € 11,5 mln uit algemene reserves (voor resultaatbestemming 2020). Wij hebben de dotaties en onttrekkingen gecontroleerd en daarbij geen onrechtmatigheden aangetroffen.
- De **solvabiliteit** van de gemeente neemt af naar 37,7% als gevolg van het resultaat vóór mutatie reserves en een toename van het balanstotaal van € 4,2 mln. De solvabiliteit ligt nog altijd ruim boven het Nederlands gemiddelde. Door de gemeente zijn in 2020 nieuwe leningen aangegaan die dienen voor toekomstige investeringen. De totale vaste schulden bedragen hierdoor eind 2020 € 23 mln (2019: € 21,9 mln). Doordat de investeringen nog plaats dienen te vinden in komende jaren, nemen de liquiditeiten die worden aangehouden op de bankrekening bij het Rijk toe naar € 6,8 mln (2019: € 1,1 mln).
- Op basis van de analyse die is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen is het **weerstandsvermogen** van de gemeente ruim voldoende. De geïdentificeerde en gekwantificeerde risico's (€ 1,4 mln) zijn fors afgenomen, met name binnen het grondbedrijf. Voor de eventuele gevolgen van het Coronavirus is door de gemeente een bedrag van € 500.000 opgenomen in de risicoanalyse.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting																
Gehanteerde controle en rapporterings-tolerantie	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2020 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties gebaseerd op het controleprotocol. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. Wij zijn hierbij uitgegaan van de begrote lasten en dotatie reserves conform de primaire begroting. De daadwerkelijke verantwoorde lasten en dotatie reserves in de jaarrekening vallen hoger uit, waardoor in basis een hogere goedkeuringstolerantie zou mogen gelden. Wij hebben hier voorzichtigheidshalve gedurende onze controlewerkzaamheden geen rekening mee gehouden. <table><tr><th colspan="2">Grondslag</th><th>Omvang</th><th>Tolerantie</th></tr><tr><td>Fouten</td><td>1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves</td><td>€ 52.225.000</td><td>€ 552.200</td></tr><tr><td>Onzekerheden</td><td>3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves</td><td>€ 52.225.000</td><td>€ 1.656.600</td></tr><tr><td>Rapporteringstolerantie</td><td>-</td><td>-</td><td>€ 50.000</td></tr></table>	Grondslag		Omvang	Tolerantie	Fouten	1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 52.225.000	€ 552.200	Onzekerheden	3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 52.225.000	€ 1.656.600	Rapporteringstolerantie	-	-	€ 50.000
Grondslag		Omvang	Tolerantie														
Fouten	1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 52.225.000	€ 552.200														
Onzekerheden	3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 52.225.000	€ 1.656.600														
Rapporteringstolerantie	-	-	€ 50.000														

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting																														
Controleverschillen	In de jaarrekening 2020 resteren ongecorrigeerde controleverschillen met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid van € 257.000, waarvan € 57.000 toezien op alleen de rechtmatigheid. Het controleverschil van € 150.000 wordt veroorzaakt door een onjuiste berekening van de tussentijdse winstneming op grondexploitaties, met name op project Tiliaans Noord. Omdat binnen deze exploitatie nog toekomstige winst wordt verwacht is besloten deze fout niet te corrigeren. Het controleverschil van € 57.000 ziet toe op de begrotingsrechtmatigheid. Het betreffen uitgaven voor voorbereidingskosten op een tiental projecten waarvoor pas in 2021 een krediet wordt geopend. Omdat er in 2020 geen sprake is van een vastgesteld krediet door de raad, zijn deze uitgaven formeel niet in lijn met het budgetrecht van de raad. Wij adviseren om duidelijkere afspraken te maken tussen de gemeenteraad en het college inzake dergelijke voorbereidingskosten. Er zijn onzekerheden voor een totaal bedrag van € 266.000 welke zien op het sociaal domein. Hieronder opgenomen het overzicht van 'niet gecorrigeerde afwijkingen'. Omdat de verschillen onder de toleranties blijven heeft dit geen effect op strekking van onze verklaring. <table><tr><th>Omschrijving</th><th>Getrouwheid / Rechtmatigheid</th><th>Omvang fout</th><th>Richting</th><th>Omvang onzekerheid</th><th>Verwijzing</th></tr><tr><td>Te hogere tussentijdse winst op grondexploitaties</td><td>Getrouwheid en rechtmatigheid</td><td>€ 150.00</td><td>negatief</td><td></td><td>H 3.4</td></tr><tr><td>Uitgaven zonder kredietbesluit (begrotingsrechtmatigheid)</td><td>Rechtmatigheid</td><td>€ 57.000</td><td>-</td><td>-</td><td>H 3.2</td></tr><tr><td>Vaststellen levering zorg</td><td>Getrouwheid en rechtmatigheid</td><td>-</td><td>-</td><td>€ 266.000</td><td>H 3.10</td></tr><tr><td>Totaal</td><td></td><td>€ 257.000</td><td>-</td><td>€ 266.000</td><td>-</td></tr></table>	Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Richting	Omvang onzekerheid	Verwijzing	Te hogere tussentijdse winst op grondexploitaties	Getrouwheid en rechtmatigheid	€ 150.00	negatief		H 3.4	Uitgaven zonder kredietbesluit (begrotingsrechtmatigheid)	Rechtmatigheid	€ 57.000	-	-	H 3.2	Vaststellen levering zorg	Getrouwheid en rechtmatigheid	-	-	€ 266.000	H 3.10	Totaal		€ 257.000	-	€ 266.000	-
Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Richting	Omvang onzekerheid	Verwijzing																										
Te hogere tussentijdse winst op grondexploitaties	Getrouwheid en rechtmatigheid	€ 150.00	negatief		H 3.4																										
Uitgaven zonder kredietbesluit (begrotingsrechtmatigheid)	Rechtmatigheid	€ 57.000	-	-	H 3.2																										
Vaststellen levering zorg	Getrouwheid en rechtmatigheid	-	-	€ 266.000	H 3.10																										
Totaal		€ 257.000	-	€ 266.000	-																										

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening . De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstreking opgenomen in de programmaverantwoording.
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De belangrijkste schattingen zijn aanwezig in de bepaling van de grondexploitaties, de voorzieningen (inclusief VPB positie) en de uitkomsten van juridische procedures. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd.
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele belangrijke aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van processen die met name toezien op het inkoopproces en de invulling van de verbijzonderde interne controle functie. Wij constateren dat hiervoor in de organisatie aandacht voor is.
SiSa-bijlage	De SiSa-bijlage en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De verplichte tabellen voor fouten en onzekerheden die aangeleverd moeten worden bij het CBS zijn opgenomen achter in het verslag.

3.1 Financiële effecten Corona

Financiële effecten Corona

Bevinding

Vanuit de algemene rijksuitkering heeft uw gemeente een compensatie-uitkering ontvangen van € 800.000 (exclusief TOZO). Dit bedrag is in basis vrij besteedbaar. Door de raad is besloten om de compensatie-uitkering alleen in te zetten voor gerelateerde meerkosten of gederfde inkomsten als gevolg van Corona. In 2020 is een totaal bedrag van € 470.000 van deze middelen aangewend. Het restantbedrag van € 330.000 is in de jaarrekening verwerkt als budgetoverheveling naar 2021.

Het ministerie van binnenlandse zaken heeft geadviseerd om in het jaarverslag een aparte paragraaf te weiden aan corona. De gemeente heeft er voor gekozen om de raad te informeren via de bestuursrapportages en binnen de jaarrekening een korte analyse van de resultaten op te nemen. Ten aanzien van deze analyse merken wij het volgende op:

- De analyse gaat niet in op het effect van de coronacrisis op de voortgang van projecten en de mate waarin doelstellingen zijn bereikt.
- De analyse meldt mogelijk niet alle ontstane meerkosten, minderkosten en gederfde inkomsten die herleidbaar zijn naar de Coronacrisis en er wordt geen doorrekening gedaan van de structurele effecten van Corona op uw financiën. Overigens zijn de totale effecten van Corona ook moeilijk te duiden. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is overigens een risicobedrag gekwantificeerd van € 500.000 voor toekomstige Corona gerelateerde meerkosten, gebaseerd op 2% van de begroting.

Ten aanzien van de risico's op de getrouwheid en rechtmatigheid als gevolg van Corona hebben wij onze controlewerkzaamheden in het bijzonder gericht op (zorg-) kosten zonder prestatie op basis van continuïteitsbijdragen, verstrekte subsidiegelden en de verstrekte TOZO uitkeringen. Wij hebben hierin geen materiele fouten of onrechtmatigheden aangetroffen. Voor een nadere toelichting op de TOZO uitkeringen verwijzen wij naar bevinding 3.8.

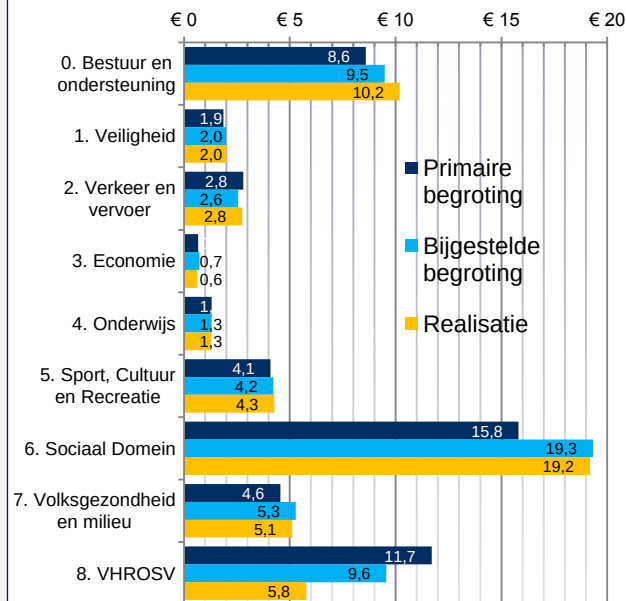
3.2 Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

Algemeen

Bevinding

Lasten per taakveld € mln

In het kader van de controle hebben wij onderzoek verricht op overschrijdingen van lasten ten opzichte van de geraamde begroting. De belangrijkste overschrijdingen zijn aanwezig op:

- **Taakveld 0** (overschrijding € 720.000), met name als gevolg van een verplichte aanvullende dotatie aan de pensioenvoorziening voor voormalig wethouders en per saldo hogere kosten voor grondtransacties welke worden afgewikkeld via de reserve. In 2020 is tevens de VPB last opgenomen van € 310.000, welke eveneens wordt afgewikkeld via de reserve.
- **Taakveld 2** (overschrijding € 197.000) met name als gevolg van een verplichte aanvullende dotatie aan de voorziening wegen en bruggen en hogere lasten voor noodzakelijke bermwerkzaamheden.
- **Taakveld 5** (overschrijding € 43.000) met name als gevolg van onvoorzienbaar bomenonderhoud en herplanting, onder andere door de droogte.

Middels vaststelling van de jaarrekening worden deze overschrijdingen, alsook de overige beperkte overschrijdingen, geaccordeerd door de raad. Vooruitlopend op dit besluit en bovenstaande in overweging nemende, zijn wij er bij het vormen van ons oordeel van uitgegaan dat er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

Ten aanzien van de investeringen hebben vastgesteld dat geen krediet-overschrijdingen hebben plaatsgevonden. Voor een tiental projecten in voorbereiding zijn reeds uitgaven gedaan zonder een vastgesteld krediet. Deze uitgaven ad € 57.000 hebben wij meegewogen in ons oordeel over de begrotingsrechtmatigheid.

3.3 Aanbestedingsrechtmatigheid

Aanbestedingsrechtmatigheid	
Inkoop en aanbesteding	Bevinding
	In het kader van de rechtmatigheidscontrole zijn onze controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen gericht op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Dit betekent dat wij primair controleren op inkopen boven de Europese drempel (€ 214.000 bij diensten en leveringen en € 5,3 mln bij werken) en dat enkel constatering op het gebied van de Europese aanbestedingswetgeving een effect hebben op ons rechtmatigheidsoordeel. Tijdens de interim controle in het najaar en de eindejaarcontrole hebben wij kennis genomen van de inkoopanalyse zoals die door de organisatie wordt uitgevoerd. Wij hebben daarnaast onze eigen controlewerkzaamheden hierop verricht. Op basis van deze controlewerkzaamheden zijn geen onrechtmatig aanbestede inkooptrajecten geconstateerd. Door de organisatie is in 2020 gericht actie ondernomen om de risico's op onrechtmatigheden bij bepaalde inkopen te verkleinen door een nieuwe inkoopprocedure te doorlopen. Gezien het feit dat er in de komende jaren een aanzienlijk investeringsprogramma gepland is, adviseren wij om blijvend aandacht te schenken aan het nauwkeurig doorlopen van de inkoopprocedures in lijn met de aanbestedingswetgeving.

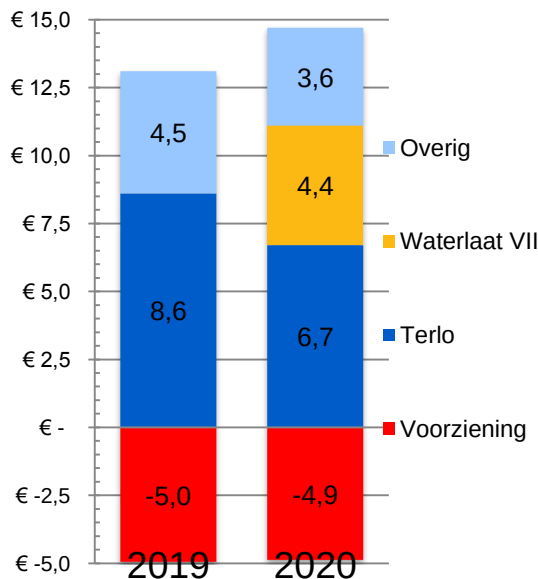
3.4 Grondexploitaties – algemeen

Grondexploitaties - algemeen

Grond
exploitatie

Bevinding

Netto geïnvesteerd vermogen in € mln

Het geïnvesteerde vermogen (gemaakte kosten minus opbrengsten) in de grondexploitaties is in 2020 toegenomen van € 13,1 mln naar € 14,7 mln. De voorziening voor verwachte verliezen op grondexploitaties is constant en ziet toe op de projecten Terlo (€ 2,3 mln) en Triloo (€ 2,6 mln).

De belangrijkste mutaties binnen de grondexploitaties in 2020 betreffen:

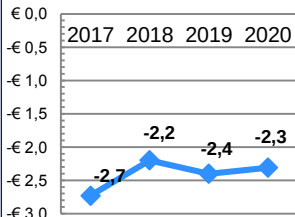
- Inbreng grond Waterlaat fase VII + € 4.341.000
- Overige directe kosten en grondaankoop + € 637.000
- Toegerekende rente, uren en overhead + € 436.000
- Verkopen Terlo -/- € 2.493.000
- Overige verkopen -/- € 2.018.000 (diverse projecten)
- (Tussentijds) genomen winst + € 693.000
- Terugname verliesvoorziening + € 70.000

Wij hebben vastgesteld dat de tussentijds winst (op basis van de zogenoemde POC methode) per abuis foutief is berekend waardoor € 150.000 aan tussentijdse winst te vroeg is genomen. Wij hebben dit bedrag aangemerkt als ongecorrigeerde fout. De totale tussentijdse winst is verrekend in de reserve risico grondexploitatie

Wij hebben de doorrekeningen van de grondexploitaties uitvoerig gecontroleerd en stemmen - behoudens bovengenoemde afwijking - in met de gehanteerde uitgangspunten en waardering. De getroffen verliesvoorzieningen voor toekomstige verliezen zijn, op basis van de nu bekende informatie, volledig.

3.5 Grondexploitaties – specifieke complexen

Grondexploitaties – specifieke complexen

Grond Exploitatie Terlo	Bevinding	De totale boekwaarde van de exploitatie Terlo (€ 6,7 mln) bestaat uit vier deelcomplexen. Het geprognosticeerde verlies op eindwaarde is bijgesteld van € 2,4 mln naar € 2,3. De te realiseren verkopen op het totale project bedragen per eind 2020 nog € 5,9 mln. Dit betreffen met name verkopen op het deelproject 'Terlo-Verrijt Smets'. De te maken kosten bedragen nog € 1,4 mln. Het exploitatierisico op het totaalproject is beperkt, omdat voor het grote deel van de verkopen reeds overeenkomsten zijn gesloten. Het nog resterende risico hangt samen met de verkoop van de eigen kavels en van lopende bezwaren binnen deelproject de Loo'se Tuinen. Naar verwachting wordt het gehele project in 2024 afgerond. In het kader van de jaarrekeningcontrole hebben wij kennis genomen van de doorrekeningen, de scenario analyse en onderliggende documentatie. Op basis hiervan concluderen wij dat de verliesvoorziening op dit moment toereikend is.	Prognose resultaat op eindwaarde in € mln <table><thead><tr><th>Jaar</th><th>Prognose resultaat op eindwaarde in € mln</th></tr></thead><tbody><tr><td>2017</td><td>-2,7</td></tr><tr><td>2018</td><td>-2,2</td></tr><tr><td>2019</td><td>-2,4</td></tr><tr><td>2020</td><td>-2,3</td></tr></tbody></table>	Jaar	Prognose resultaat op eindwaarde in € mln	2017	-2,7	2018	-2,2	2019	-2,4	2020	-2,3
	Jaar	Prognose resultaat op eindwaarde in € mln											
2017	-2,7												
2018	-2,2												
2019	-2,4												
2020	-2,3												
Nieuwe Exploitatie Waterlaat VII	In 2020 is een bedrag van € 4,3 aan gronden ingebracht vanuit de materiele vaste activa naar de grondexploitatie Waterlaat VII. Dit bedrag is gebaseerd op de boekwaarde van gronden (€ 47 per m2) zoals die reeds jaren in de financiën van de gemeente zijn gewaardeerd. Inmiddels is de bestemming van deze gronden gewijzigd van landbouwgrond naar bedrijventerrein en is de grondexploitatie formeel geopend. Op basis van de huidige doorrekening wordt op deze exploitatie een winst verwacht van circa € 4 mln. Omdat er nog geen verkopen zijn gerealiseerd, is er nog geen tussentijdse winst genomen. Wij hebben de doorrekening van deze nieuwe grondexploitatie gecontroleerd en stemmen in met de huidige waardering.												

3.6 Vennootschapsbelasting grondexploitatie

Vennootschapsbelasting grondexploitatie

Bevinding

Als gevolg van de invoering van de vennootschapsbelastingplicht (hierna: VPB) voor overheidsinstanties per 1 januari 2016 is het exploiteren van grondexploitaties bij de gemeente aangemerkt als een VPB activiteit. Bij positieve exploitaties dient vanaf 2016 belasting betaald te worden over de winst. Lange tijd is hierbij onzekerheid geweest over onder andere de te hanteren rentevoet en de waardering van de fiscale openingsbalans.

Op basis van een advies door een externe deskundige is hierover inmiddels een standpunt ingenomen door de gemeente. Hierdoor kunnen de aangiftes 2016 tot en met 2020 (opnieuw) worden berekend en daarna worden ingediend bij de fiscus. Vooruitlopend op de in te dienen aangiftes is de systematiek financieel doorgerekend tot en met 2020. Hieruit blijkt naar verwachting een te betalen positie aan de fiscus van circa € 310.000. De gemeente heeft besloten om deze VPB positie als voorziening te verwerken in hun jaarrekening, omdat het exacte bedrag nog niet bekend is. Ons inziens zijn de VPB lasten in de jaarrekening hiermee verantwoord op basis van een beste schatting. Omdat de VPB lasten voorlopig worden gedekt uit de algemene reserve grondexploitaties heeft dit geen effect op het rekeningresultaat na reserves.

In de fiscale berekening schuilen ook nog enkele onzekerheden, bijvoorbeeld ten aanzien van de fiscale inbrengwaarde van de gronden op de op Waterlaan en de daadwerkelijke uit te geven vierkante meters. Deze onzekerheden blijven in ieder geval bestaan zo lang er geen definitieve aanslagen door de fiscus zijn opgelegd. Om die reden adviseren wij om de aangiftes tot en met 2020 zo snel als mogelijk (opnieuw) in te dienen. Voor de afwikkeling van deze jaren alsook voor de geschatte VPB lasten in de toekomst is dekking aanwezig in de reserve risico grondexploitatie.

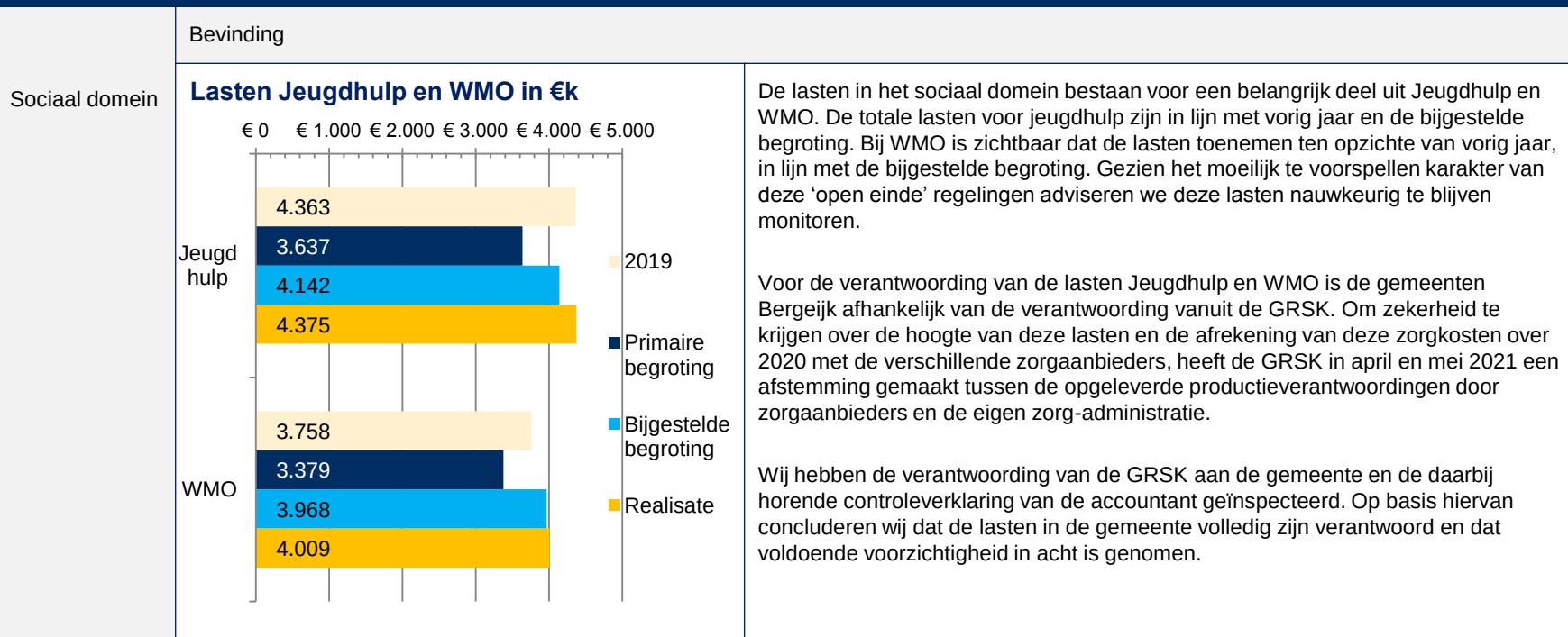
3.7 Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud

	Bevinding
	De gemeente Bergeijk heeft ter financiering van toekomstig onderhoud aan haar investeringen (gebouwen, wegen etc) egalisatievoorzieningen gevormd. Een voorziening moet, in tegenstelling tot een bestemmingsreserve, volledig zijn. Dit wil zeggen dat deze voldoende middelen moeten bevatten om al het toekomstige onderhoud te kunnen betalen, rekening houdend met het aantal jaren dat nog te gaan is tot het uitvoeren van het onderhoud. De voorziening moet hierbij zijn gebaseerd op een actueel meerjarig onderhoudsplan.
Wegen	Ten aanzien van de onderhoudsvoorziening wegen zijn de dotaties (€ 815.00 per jaar) gebaseerd op het wegenbeheerplan 2019 en de geactualiseerde financiële doorkijk tot en met 2030. Vanwege het naar voren halen van enkele grote onderhoudsklussen in de komende jaren ten opzichte van het oorspronkelijke plan is in 2020 een aanvullende storting nodig geweest van € 300.000. De huidige voorziening van € 1,2 mln is daarmee volledig.
Accommodaties	De voorziening voor accommodaties bedraagt ultimo 2020 € 995.000 en is verder afgenomen ten opzichte van vorig jaar (€ 1,2 mln). Op basis van de doorrekening van de onderhoudsplanning tot en met 2028 zal de voorziening de komende jaren fors gaan afnemen. Op basis van deze informatie is de huidige voorziening toereikend, zij het zeer marginaal. Wij adviseren om de onderhoudsplanning te actualiseren en daarin een langere doorkijk (bij voorkeur de gehele levensduur van objecten) in acht te nemen. Verder merken wij op dat de financiële gevolgen van de aanstaande renovatie van Kattendans niet zijn doorgerekend in de voorziening.
Riolering	In december 2019 is het nieuwe gemeentelijke rioleringsplan 2020-2024 vastgesteld. Op basis van dit nieuwe plan wordt jaarlijks een extra bedrag gedoteerd aan de voorziening riolering met als doel om te sparen voor toekomstige groot onderhoud en daarmee de tarieven te egaliseren. De totale voorziening bedraagt ultimo 2020 circa € 680.000. Vanuit de verslaggevingsregels worden aan deze systematiek bijzondere eisen gesteld ten aanzien van de verantwoording en administratieve verwerking, met name bij de aanwending van de voorziening in geval van groot onderhoud in de toekomst. Wij adviseren toe te zien op de naleving hiervan.

3.8 Jeugdhulp en WMO – beheersing budget

Jeugdhulp en WMO – beheersing budget

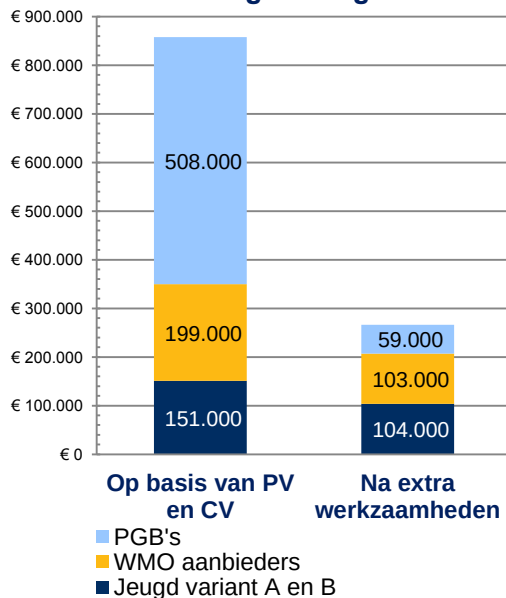
3.9 Jeugdhulp en WMO – levering zorg

Jeugdhulp en WMO – levering zorg

Sociaal domein

Bevinding

Onzekerheid zorglevering in €k

Om te kunnen concluderen dat de zorglasten die zijn verantwoord ook rechtmatig en getrouw zijn moet worden vastgesteld dat de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd. Hierbij steunt de GRSK in eerste instantie op de productieverantwoordingen en accountantsverklaringen die van de zorgaanbieders worden ontvangen.

Daarnaast zijn er door de GRSK aanvullende werkzaamheden, met name cliëntonderzoeken, uitgevoerd om de zorglevering vast te stellen. Door het uitvoeren van aanvullende werkzaamheden door de GRSK is de onzekerheid op totaalniveau teruggebracht naar € 266.000. Wij hebben de verantwoording van de GRSK inzake de zorglevering en de daarbij horende controleverklaring van de accountant geïnspecteerd en het bedrag van € 266.000 aangemerkt als resterende onzekerheid in de controle voor rechtmatigheid en getrouwheid.

In ons onderzoek hebben wij in bijzonder aandacht geschonken aan de financiële gevolgen van de afspraken die met leveranciers zijn gemaakt over continuïteitsbijdragen aan zorgaanbieders (circa € 114.000) en collectief vervoerders (circa € 49.000) alsmede aan declaraties voor corona gerelateerde meerkosten (circa € 23.000). Ten aanzien hiervan zijn door ons geen onrechtmatigheden geconstateerd.

3.10 TOZO

TOZO	
	Bevinding
Financiële Impact	De TOZO-uitkering (tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers) is een tijdelijke bijstand voor zelfstandigen die geraakt zijn door de coronacrisis. De regeling voorziet enerzijds in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en anderzijds in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen op te kunnen vangen. Uw gemeente heeft de uitvoering van deze regeling uitbesteed aan KempenPlus middels een mandaat, wat betekent dat uw gemeente uiteindelijk integraal verantwoordelijke blijft voor de rechtmatige verantwoording van deze uitkeringen in de jaarrekening. In 2020 is voor een bedrag van circa € 1,6 mln aan uitkeringen voor levensonderhoud en bedrijfskapitalen verstrekt. Deze uitkeringen worden in basis volledig door het Rijk gecompenseerd, waardoor de uitkeringen per saldo budgetneutraal zijn verwerkt in de jaarrekening. Onder de overige schulden is een terugbetalingsverplichting opgenomen aan het ministerie van SZW van circa € 2,7 mln omdat de ontvangen voorschotten hoger zijn geweest dan de verstrekte uitkeringen (exclusief de nog terug te betalen van verstrekte bedrijfskapitalen).
Rechtmatigheid	Gedurende 2020 is lange tijd onzekerheid geweest over de voorwaarden voor het recht op TOZO en de mogelijkheden om hierop te toetsen. De uitvoeringsorganisatie binnen Kempenplus heeft hierdoor achteraf een aanzienlijke inspanning moeten leveren om de getrouwheid en rechtmatigheid van de verstrekte uitkeringen vast te stellen. Een belangrijk onderdeel van de interne controles betreft een op TOZO toegespitste Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) analyse. Wij merken hierbij op dat deze analyse en het toegepaste M&O beleid niet is vastgesteld door uw gemeente, terwijl dit gezien de integrale verantwoordelijkheid wel de voorkeur heeft. Wij adviseren hierop in 2021 actie op te ondernemen. Wij hebben de verantwoording van KempenPlus aan uw gemeente en de daarbij horende controleverklaring geïnspecteerd. Op basis hiervan constateren wij dat de verantwoording van de TOZO lasten in uw jaarrekening inclusief SiSa bijlage vrij is van materiële fouten en onzekerheden.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	Onze rol als accountant is primair niet gericht op het ontdekken van fraude. De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het college van B&W. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit: - Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle; - Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management. Er zijn gedurende 2020 door ons geen materiele fraudegevallen geconstateerd en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft uw college aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen. Wij adviseren voor de toekomst om een frauderisicoanalyse op te stellen en een beleid te schrijven ten aanzien van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Ten aanzien van de geconstateerde fraude bij WVK-groep / Kempenplus melden wij dat dit - op basis van de op dit moment beschikbare informatie - geen directe impact heeft op de jaarrekening van uw gemeente.
Claims en juridische procedures	Er zijn geen andere belangrijke (dreigende en niet gewaardeerde) claims en/of juridische procedures met een mogelijke materiele impact op de cijfers per ultimo 2020, anders dan toegelicht onder de niet uit de balans blijkende verplichtingen en de paragraaf weerstandsvermogen. Ten aanzien van de procedure inzake de afvalinzameling 2015 -2017 is de gemeente van mening dat zij op dit moment geen betrouwbare inschatting kan maken van het risico en de mogelijke financiële impact. Onder deze omstandigheden is het vormen van een voorziening niet mogelijk. Wij kunnen instemmen met deze verwerkingswijze en vinden de opgenomen toelichting in de paragraaf weerstandsvermogen passend.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening van geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid.
Openstaande punten	Geen

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	-	0	n.v.t.
C1	Specifieke uitkering reductie energiegebruik	-	0	n.v.t.
D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022	-	0	n.v.t.
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	-	0	n.v.t.
E20	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2022	-	0	n.v.t.
F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	-	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2019	-	0	n.v.t.
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_Totaal 2019	-	0	n.v.t.
G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69_deel openbaar lichaam 2020	-	0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2019	-	0	n.v.t.
G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_deel openbaar lichaam 2020	-	0	n.v.t.
G3B	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_deel openbaar lichaam 2020	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020	Zie bijlage 2		
G4B	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _ deel openbaar lichaam 2020	Zie bijlage 2		
H4	Specifieke uitkering sport	-	0	n.v.t.
H8	Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden	-	0	n.v.t.
Strekking controleverklaring				
Strekking controleverklaring rechtmatigheid:		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid:		Goedkeurend		

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4B	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4B	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4B	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4B	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	-	0	n.v.t.
G4B	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4B	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4B	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4B	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4B	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4B	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4B	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	-	0	n.v.t.

Smart decisions. Lasting value.